

Απολογισμός Ημερίδας «Οικοσύστημα Καινοτομίας και Spin-offs στη Θεσσαλονίκη: Από την Έρευνα στην Κοινωνία»

Με απόλυτη επιτυχία πραγματοποιήθηκε ημερίδα με θέμα «**Οικοσύστημα Καινοτομίας και Spin-offs στη Θεσσαλονίκη: Από την Έρευνα στην Κοινωνία**», την Δευτέρα 17 Φεβρουαρίου στο Κέντρο Διάδοσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων (ΚΕΔΕΑ) του ΑΠΘ συγκεντρώνοντας πλήθος συμμετεχόντων από τον ακαδημαϊκό, ερευνητικό και επιχειρηματικό χώρο.

Η εκδήλωση που συνδιοργανώθηκε από την Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας (AZK), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ), το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (ΠΑΜΑΚ), το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.) και τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ), **αποτελέσει ένα δυναμικό φόρουμ διαλόγου, όπου παρουσιάστηκαν οι δυνατότητες και οι προοπτικές των spin-offs στην ενίσχυση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στη Θεσσαλονίκη αλλά και σε όλη την Ελλάδα.** Χαιρετισμό στην ημερίδα απηύθυναν: ο Υφυπουργός Εσωτερικών (Μακεδονίας-Θράκης) κ. **Κωνσταντίνος Π. Γκιουλέκας**, ο Αντιπεριφερειάρχης Ψηφιακής Διακυβέρνησης της ΠΚΜ κ. **Νίκος Τζόλλας**, ο Πρύτανης του ΑΠΘ **Καθ. Χαράλαμπος Φείδας**, ο Πρόεδρος του ΕΚΕΤΑ **Δρ. Δημήτριος Τζοβάρας**, ο Γενικός Διευθυντής Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ) κ. **Παναγιώτης Κανελλόπουλος**, ο Αντιπρύτανης Εξωστρέφειας του ΠΑΜΑΚ **Καθ. Αλέξανδρος Χατζηγεωργίου**, ο Πρύτανης του ΔΙ.ΠΑ.Ε. **Καθ. Σταμάτης Αγγελόπουλος**, και ο Πρόεδρος της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας (AZK) **Δρ. Παναγιώτης Κετικίδης**. Την εκδήλωση συντόνισε ο Αντιπρύτανης Έρευνας και Καινοτομίας του ΑΠΘ **Καθ. Κυριάκος Υάκινθος**.

Στο πρώτο fireside chat, ο κ. **Χρήστος Ταραντίλης, Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και Εταίρος & Επικεφαλής Κεντρικής Κυβέρνησης και Δημοσίου Τομέα της EY (Ernst & Young)**, ανέδειξε τη σημασία της καινοτομίας ως βασικό μοχλό ανάπτυξης, επισημαίνοντας ότι απαιτείται συνδυασμός ιδιωτικής χρηματοδότησης, κυβερνητικής στήριξης και ανθεκτικότητας των επιχειρηματιών. Αναφέρθηκε στην **έννοια της καινοτομίας ως μια νέα ιδέα που έχει ουσιαστικό και θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία, υπογραμμίζοντας ότι η επιτυχία μετριέται από τον διεθνή αντίκτυπό της.** Επιπλέον, τόνισε ότι η καινοτομία δεν πρέπει να περιορίζεται σε μια ελίτ, αλλά να αγγίζει κάθε πολίτη, προσφέροντας οικονομικά και κοινωνικά οφέλη, όπως εξαγωγές, μείωση του εμπορικού ελλείμματος, αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος, δημιουργία καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας και ανάσχεση του brain drain. Υπογράμμισε, επίσης, τη σημασία της καινοτομίας στην ανθεκτικότητα της οικονομίας, φέρνοντας ως παράδειγμα την τεχνολογική πρόοδο στην αντιμετώπιση της πανδημίας, ενώ επισήμανε την επίδραση των νέων τεχνολογιών, όπως τα LLMs, στην καθημερινότητα και την παραγωγικότητα των ανθρώπων.

Στο **πρώτο πάνελ με συντονιστή τον Αντιπρύτανη Έρευνας και Καινοτομίας του ΑΠΘ Καθ. Κύρο Υάκινθο**, συζητήθηκαν τα κύρια ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι ακαδημαϊκές κοινότητες και οι επιχειρήσεις στη διαδικασία μετατροπής της έρευνας σε εμπορικά βιώσιμες λύσεις. Ο κ. **Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ)**, παρουσίασε στατιστικά στοιχεία που δείχνουν ότι **το 44% των αιτήσεων καινοτομίας στην Ελλάδα προέρχεται από πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα**, ενώ υπογράμμισε τη χαμηλή κινητικότητα της χώρας στην κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο κ. **Φραγκίσκος Θεοφύλακτος, Διευθύνων Σύμβουλος του Elevate Greece**, αναφέρθηκε στη σημαντική συμμετοχή των πανεπιστημίων και των startups της Βόρειας Ελλάδας στο εθνικό μητρώο νεοφυών επιχειρήσεων, τονίζοντας την ανάγκη οι startups να κατανοούν καλύτερα τις ανάγκες της

αγοράς για να προσελκύσουν επενδύσεις. Ο **κ. Νίκος Κατσιαδάκης, Υπεύθυνος Ανάπτυξης Οικοσυστήματος του Thess INTEC**, παρουσίασε το ThessIntec ως ένα σύγχρονο τεχνολογικό πάρκο τέταρτης γενιάς, το οποίο συνδυάζει ακαδημαϊκή γνώση με τη στήριξη της βιομηχανίας και ενισχύει την ανάπτυξη της Θεσσαλονίκης στον παγκόσμιο χάρτη καινοτομίας. Η **Δρ. Έρη Τόκα, Υπεύθυνη Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας του ΑΠΘ**, τόνισε ότι η επιτυχία των spin-offs εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως το είδος της τεχνολογίας και η δυνατότητα πρόσβασης σε κατάλληλα επενδυτικά κεφάλαια, ενώ κρίσιμα παραμένουν τα ζητήματα των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας τόσο για τα πανεπιστήμια, όσο και για τα funds και την βιομηχανία. Η **Κατερίνα Παπαδοπούλου, Συντονίστρια του Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας του ΕΚΕΤΑ και του Δικτύου ΣΠΕΙΡΑ+**, παρουσίασε επιτυχημένα παραδείγματα spin-offs, υπογραμμίζοντας τη σημασία της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την πρόσβαση στην αγορά, ενώ μίλησε και για το νέο Δίκτυο Μεταφοράς Τεχνολογίας ΣΠΕΙΡΑ+. Οι **Καθ. Κωνσταντίνος Φούσκας, Επιστημονικά Υπεύθυνος της Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας του ΠΑΜΑΚ**, και ο **κ. Πέτρος Σαμαράς, Επιστημονικά Υπεύθυνος Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας του ΔΙ.ΠΑ.Ε.**, αναφέρθηκαν στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι πανεπιστημιακές κοινότητες στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και την ανάγκη περαιτέρω υποστήριξης των ερευνητών που επιδιώκουν να αναπτύξουν επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

Στο **δεύτερο πάνελ**, με θέμα «**Επιτυχημένα Παραδείγματα Spin-Offs και Χρηματοδότηση**», το οποίο συντόνισε η **κ. Λίτσα Παναγιωτοπούλου, Διοικητική Σύμβουλος της Ε.ΒΙ.Α. και Πρόεδρος της Επιτροπής Εκπαίδευσης, Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας του Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου**, οι ομιλητές ανέδειξαν τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που αντιμετωπίζουν τα spin-offs στην Ελλάδα από την πλευρά των εφευρετών αλλά και από την πλευρά των επενδυτών. Ο **Καθ. Ανδρέας Συμεωνίδης** παρουσίασε την εμπειρία της **Cyclopt, μιας spin-off του ΑΠΘ** που επικεντρώνεται στην αποτίμηση της ποιότητας λογισμικού, ενώ ο **κ. Γιώργος Τσάμης βοηθός ερευνητής από την OZZIE Robotics του ΕΚΕΤΑ** ανέλυσε τη συμβολή της ρομποτικής τεχνολογίας στην υποστήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ο **Καθ. Νικόλαος Φαχαντίδης από το ΠΑΜΑΚ** παρουσίασε στη **spin-off Daisy**, η οποία εστιάζει στην κοινωνική ρομποτική για την υποστήριξη παιδιών στο φάσμα του αυτισμού, ενώ ο **Καθ. Βασίλειος Καμπουράζος του ΔΙ.ΠΑ.Ε.** παρουσίασε την **spin-off ΚΟΙΡΟ**, που αναπτύσσει κοινωνικά ρομπότ για τη φροντίδα ατόμων με άνοια. Ο **Δρ. Σπύρος Αρσένης, επικεφαλής του Κέντρου Καινοτομίας της Εθνικής Τράπεζας**, υπογράμμισε τη σημασία των ιδιωτικών επενδύσεων και τη στήριξη που προσφέρουν τα venture capitals στη μετατροπή της έρευνας σε εμπορικά βιώσιμες λύσεις.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν τα στοιχεία που παρουσίασε ο **κ. Γεώργιος Δουκίδης, Καθηγητής ΟΠΑ και Εταίρος στο Corallia Ventures**, ο οποίος ανέλυσε το χρηματοδοτικό τοπίο των spin-offs στην Ελλάδα, σημειώνοντας ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν **150 spin-offs σε ελληνικά πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, με το 35% αυτών να βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη και το 31% στην Αττική**. Επισήμανε ότι **το 30% των spin-offs δραστηριοποιείται στον τομέα της Υγείας, το 14% στην Τεχνητή Νοημοσύνη (AI) και Big Data, το 12% στην Ενέργεια και το 7% στο Agritech**. Αναφέρθηκε επίσης στη χρηματοδότηση μέσω του European Investment Fund (EIF), επισημαίνοντας ότι **ήδη έχουν γίνει 8 επενδύσεις από venture capital funds σε ελληνικά spin-offs**, ενώ η **Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤΕ)** έχει δημιουργήσει ένα ειδικό πρόγραμμα **60 εκατομμυρίων ευρώ για επενδύσεις σε spin-offs, το οποίο με τη συνεισφορά της ιδιωτικής συμμετοχής ανέρχεται στα 80 εκατομμύρια ευρώ**. Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος έχουν ήδη δημιουργηθεί 3 funds, με το συνολικό allocation να

ανέρχεται στα 45 εκατομμύρια ευρώ, ενώ αναμένεται να διατεθούν επιπλέον 25-30 εκατομμύρια ευρώ. Παράλληλα, η EAT αναμένεται να ανακοινώσει σύντομα ένα **νέο patent fund ύψους 40 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο, σε συνδυασμό με τα προηγούμενα κονδύλια, θα οδηγήσει σε συνολική επένδυση περίπου 120 εκατομμυρίων ευρώ στα ελληνικά spin-offs την επόμενη τετραετία.** Τέλος, επισήμανε ότι το 35% των ιδρυτών ή βασικών στελεχών των spin-offs είναι γυναίκες, ενώ η μέση ομάδα μιας spin-off αποτελείται από έξι άτομα.

Το πάνελ κατέληξε στην ανάγκη για ισχυρότερους δεσμούς μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και επιχειρηματικού κόσμου, ώστε να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ έρευνας και αγοράς και να ενισχυθεί το οικοσύστημα καινοτομίας στην Ελλάδα.

Στο **δεύτερο fireside chat**, ο **Αρίστος Δοξιάδης, Αντιπρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας Τεχνολογίας και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΕΚ) και Partner Emeritus της Big Pi Ventures**, συζήτησε με τον **Πρόεδρο της AZK κ. Παναγιώτη Κετικίδη** τις βασικές προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός δυναμικού και βιώσιμου οικοσυστήματος καινοτομίας στην Ελλάδα. Τόνισε ότι τα spin-offs, όπως και τα start-ups, είναι επιχειρήσεις που εξαρτώνται από τους ανθρώπους που τις διοικούν, με κρίσιμη την ανάγκη ύπαρξης εξειδικευμένων CEOs που θα ασχολούνται αποκλειστικά με την επιχειρηματική ανάπτυξη. Επιπλέον, **τόνισε τους τέσσερις κλάδους με τη μεγαλύτερη επενδυτική δυναμική: Εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης (AI), Ρομποτική, Ιατρική Τεχνολογία & Βιοτεχνολογία, και Καθαρή Ενέργεια & Greentech** λύσεις με τοπικές εφαρμογές και διεθνείς προοπτικές. Τέλος, επεσήμανε πως **η έρευνα στην Ελλάδα πρέπει να εστιάζει σε επιλεγμένες θεματικές περιοχές**, είτε βάσει της υπάρχουσας επιστημονικής αριστείας είτε με γνώμονα τις ειδικές ανάγκες της ελληνικής αγοράς που μπορούν να αποκτήσουν διεθνή απήχηση. Επιπλέον, πρόσθεσε πως για να μετατραπεί η έρευνα σε παγκόσμια κλάση προϊόν, απαιτείται **απλοποίηση των εσωτερικών κανονισμών των πανεπιστημίων και ερευνητικών ιδρυμάτων**, ενώ κρίσιμα ζητήματα παραμένουν η **σαφής κατανομή των εσόδων από τη διανοητική ιδιοκτησία και η επένδυση σε καλά αμειβόμενα στελέχη γραφείων μεταφοράς τεχνολογίας.**

Το τρίτο πάνελ, με θέμα «Η Σημασία των Spin-Offs για την Καινοτομία και την Ανάπτυξη» και συντονιστή τον **κ. Στράτο Σιμόπουλο, Πρόεδρο της Επιτροπής Έρευνας & Τεχνολογίας του Ελληνικού Κοινοβουλίου**, ανέδειξε συνολικά την αναγκαιότητα ενίσχυσης του θεσμικού και χρηματοδοτικού πλαισίου για τις spin-offs, τη σημασία της σύνδεσης της έρευνας με την αγορά, αλλά και τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την προσέλκυση επενδύσεων, διαμορφώνοντας ένα περιβάλλον που θα στηρίζει τη βιώσιμη καινοτομία και την εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας. που συντόνισε ο, αναδείχθηκαν κρίσιμες προκλήσεις και προοπτικές για την ανάπτυξη του οικοσυστήματος καινοτομίας στην Ελλάδα. Ο **Αντιπρύτανης Έρευνας και Καινοτομίας του ΑΠΘ, Καθ. Κύρος Υάκινθος**, τόνισε την ανάγκη εισαγωγής της καινοτομίας από τα πρώτα στάδια της εκπαίδευσης, ενώ επισήμανε πως οι Έλληνες ερευνητές διαθέτουν σημαντικές δυνατότητες και χρειάζονται θεσμική υποστήριξη για την μετατροπή των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε καινοτόμα προϊόντα. Ο **Πρόεδρος του ΕΚΕΤΑ, Δρ. Δημήτριος Τζοβάρας**, εξέφρασε την ανάγκη για ισχυρότερη στήριξη των ερευνητικών ομάδων σε επίπεδο κεφαλαίων και επιχειρηματικής καθοδήγησης, καθώς επίσης επισήμανε ότι η έλλειψη εμπιστοσύνης του ιδιωτικού τομέα προς τις ερευνητικές δομές αποτελεί σημαντικό εμπόδιο. Ο **Αντιπρύτανης Εξωστρέφειας του ΠΑΜΑΚ, Καθ. Αλέξανδρος Χατζηγεωργίου**, αναφέρθηκε στις προσπάθειες του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για την υποστήριξη των spin-offs και επεσήμανε πως η εξοικείωση των ερευνητών με τη διαδικασία μεταφοράς τεχνολογίας είναι απαραίτητη για την αξιοποίηση

των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Ο **Καθ. Χρήστος Ταραντίλης** τόνισε τη σημασία της κεντρικής διαχείρισης των δράσεων μεταφοράς τεχνολογίας, καθώς επίσης πρότεινε την καταγραφή όλων των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε εθνικό επίπεδο, ώστε να αξιολογηθεί η εμπορική τους δυναμική. Ο **Αντιπρόεδρος του ΕΣΕΤΕΚ, Αρίστος Δοξιάδης**, υπογράμμισε ότι η Ελλάδα πρέπει να εστιάσει σε λίγους, στρατηγικούς τομείς έρευνας, όπου μπορεί να αποκτήσει παγκόσμια ανταγωνιστικότητα και τη σημασία δημιουργίας μεγάλων ερευνητικών κέντρων που θα προσελκύσουν επενδύσεις από πολυεθνικές εταιρείες. Ο **κ. Αλέξανδρος Κωστόπουλος, Γενικός Γραμματέας Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου (AmChamGR)** μίλησε για της δράσεις του επιμελητηρίου σχετικά με την νεοφυή επιχειρηματικότητα, τις δυνατότητες διασύνδεσης μέσω του επιμελητηρίου με την αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, τις ευκαιρίες χρηματοδότησης που υπάρχουν στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού και την ανεκμετάλλευτη έως τώρα αυτή δυναμική που υπάρχει. Ο **Πρύτανης του Δι.ΠΑ.Ε., Καθ. Σταμάτης Αγγελόπουλος**, μίλησε για τη συνεργασία του ιδρύματος με τη βιομηχανία της Βόρειας Ελλάδας, επισημαίνοντας τη σημασία των πρακτικών ασκήσεων των φοιτητών ως γέφυρα μεταξύ πανεπιστημίου και αγοράς και επεσήμανε την ανάγκη δημιουργίας clusters συνεργασίας μεταξύ ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και βιομηχανικών φορέων. Ο **Δρ. Παναγιώτης Κετικίδης, Πρόεδρος της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας**, τόνισε τον ρόλο της ΑΖΚ ως ενорχηστρωτή του οικοσυστήματος καινοτομίας και υπογράμμισε την ανάγκη ύπαρξης ισχυρών χρηματοδοτικών εργαλείων για τις startups. Αναφέρθηκε επίσης, στις ανισότητες μεταξύ των ελληνικών περιφερειών και την ανάγκη περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς και στη σημασία των ιδιωτικών επενδύσεων και των επιχειρηματικών αγγέλων για τη στήριξη των νεοφυών επιχειρήσεων.

Η εκδήλωση έκλεισε με εποικοδομητικές συζητήσεις και ευκαιρίες δικτύωσης μεταξύ των συμμετεχόντων, ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων.